

Lovforslag nr. L. 58. Fremsat den 25. oktober 1978 af justitsministeren.

Forslag

til

Lov om ændring af lov om værn for dyr.

(Æglægningsbure).

§ 1.

I lov nr. 256 af 27. maj 1950 om værn for dyr som ændret ved lov nr. 193 af 12. juni 1962 foretages følgende ændringer:

1. I § 3 udgår *nr. 7*. Nr. 8 og 9 bliver herefter nr. 7 og 8.

2. Efter § 4 indsættes:

»§ 4 a. Æglægningsbure må kun anvendes med tilladelse fra veterinærdirektoratet. Tilladelserne meddeles for 5 år ad gangen.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om vilkårene for tilladelse og om dyrenes pasning og pleje.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om indretningen, driften og anvendelsen af andre ægproduktionssystemer end det i stk. 1 og stk. 2 nævnte.

§ 4 b. Veterinærdirektoratet kan tilbage-

kalde en tilladelse til at anvende æglægningsbure, såfremt der er sket grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene for tilladelsen eller af reglerne om dyrenes pasning og pleje.

§ 4 c. Afgørelser, der træffes i henhold til § 4 a, stk. 1, og § 4 b, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

3. I § 18, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»På samme måde straffes den, som overtræder et vilkår for en tilladelse.«

§ 2.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 1979.

Stk. 2. Straf for anvendelse af æglægningsbure i tiden indtil den 1. oktober 1979 kan kun pålægges, såfremt der ikke er indgivet ansøgning om tilladelse, jfr. § 4 a, stk. 1, inden den 1. juli 1979.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Dette lovforslag indeholder en ændring af dyreværnsloven, der i § 3, nr. 7, indeholder et forbud mod anvendelse af æglægningsbure. Efter lovforslaget lempes dette forbud, således at der gives mulighed for at opnå en tilladelse fra veterinærdirektoratet til at anvende æglægningsbure på nærmere vilkår, der vil blive fastsat af justitsministeriet.

Forbudet mod anvendelsen af æglægningsbure blev indført i Danmark ved dyreværnsloven, lov nr. 256 af 27. maj 1950, der trådte i kraft den 14. september 1950. (Rigsdagstidende 1949-50 tillæg A sp. 3745, Landstingets forh., sp. 227, sp. 315-335, sp. 1230, sp. 1238, tillæg B sp. 2865, tillæg C sp. 1679. Folketingets forh. sp. 4957, sp. 5163, sp. 5211, tillæg C sp. 2582). Der fandtes ikke før dette tidspunkt særlig lovgivning om dyreværnsspørgsmål, men alene en bestemmelse herom i den borgerlige straffelov. Efter § 196 straffede således den, som ved overanstrengelse, vanrøgt eller på anden måde behandlede dyr uforsvarligt, for dyrplageri med bøde, hæfte eller fængsel, der, når forholdet havde karakter af mishandling, kunne stige til 1 år. Ved en højesteretsdom i 1938 (refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 1938 side 754) blev det antaget, at anvendelse af nogle æglægningsbure beregnet til stadig ophold for en enkelt høne, ikke var omfattet af straffelovens § 196. De pågældende bure, der blev taget stilling til ved denne dom, havde et grundfladeareal på 36 x 44,5 cm og en højde på fortil 47 cm og bagtil 40 cm. Det var navnlig denne dom, der gav anledning til lovgivning om spørgsmålet ved dyreværnsloven.

Begrebet æglægningsbure er i forbindelse med lovens forarbejder på foranledning af et spørgsmål fra landstingsudvalget til justitsministeriet fastlagt således ved justitsministeriets skrivelse af 19. april 1950:

»Der sigtes med dette udtryk til bure, der er beregnet til stadigt ophold for et enkelt dyr og er af så ringe omfang, at dyrets bevægelsesfrihed væsentligt nedsættes, hvorved æglægningen erfarings-

mæssigt forøges. Burene anbringes ofte i etager over hinanden, således at der under det enkelte burs bund, der normalt består af trådnæt, er anbragt en jernplade, der tjener som gødningsbræt, og samtidig som låg over buret nedenunder. Udfor hvert bur er der anbragt æde- og drikkekar.

Der er ikke efter den gældende dyreværnslov mulighed for at dispensere fra forbudet.

I de senere år har der været et betydeligt antal henvendelser til justitsministeriet og landbrugsmministeriet om ophævelse af forbudet mod æglægningsbure. Således har De samvirkende Landboforeninger, Landbrugsrådet, Danske Husmandsforeninger og Fjerkræbranchens foreninger rejst spørgsmålet herom, idet man bl. a. har fremhævet, at anvendelsen af æglægningsbure giver betydelig mere stabile produktionsresultater end konventionelle produktionsmetoder. Man har samtidig henvist til, at det af konkurrencemæssige grunde er nødvendigt at give mulighed for at anvende æglægningsbure, som er tilladt i de øvrige EF-lande og Sverige.

Henvendelserne har bl. a. givet anledning til, at Det veterinære Sundhedsråd i 1974 nedsatte en arbejdsgruppe af veterinærsagkyndige, der fik til opgave at undersøge forholdene vedrørende burdrift for æglæggende høner med henblik på Sundhedsrådets behandling af spørgsmålet om en eventuel ændring i forbudet i dyreværnsloven. Arbejdsgruppens rapport, der forelå den 19. november 1974, gav anledning til, at Det veterinære Sundhedsråd i skrivelse af 20. april 1975 udtalte, at Rådet ikke ud fra dyreværnsmæssige hensyn fandt tilstrækkelig begrundelse for at fastholde det eksisterende forbud mod anvendelse af æglægningsbure. En nødvendig forudsætning måtte imidlertid være, at der som foreslået af arbejdsgruppen indførtes regler for driften af den pågældende virksomheder og tilsyn med disse. Efter anmodning fra Det veterinære Sundhedsråd påtog arbejdsgruppen sig at udarbejde forslag til nærmere regler og forskrifter derfor. Arbejdsgruppens skitse dertil forelå den 23. april 1975, og blev siden uddybet ved skrivelse af 26. august 1976 til Det veterinære Sund-

hedsråd. Det veterinære Sundhedsråd tilsluttede sig i skrivelse af 20. oktober 1976 til justitsministeriet de udarbejdede regler og forskrifter med en mindre ændring.

Forskrifterne var herefter som følger:

»Indretning

1. Burene skal være fremstillet af sådanne materialer og således udformet, at hønerne ikke beskadiges.
2. Reolbure – eller andre bure i flere etager – må højst have 3 etager.
3. Der skal være mindst 600 cm² bundareal pr. høne for lette og middelsvære racer, 900 cm² for tung race, burhøjden (bagvæg) skal være mindst 40 cm, og bundens hældning må ikke overstige 12 pct. Med kun én høne pr. bur skal bundarealet være mindst 1000 cm².
4. Truglængden skal være mindst 12 cm pr. høne for høner af let race, 15 cm for middelsvør og 18 cm for svær race.
5. Ved vandingssystem med nipler eller drikkekopper må der højst være 2 høner pr. nippel (kop), og hver høne skal have adgang til 2 nipler (kopper). Ved vandingssystem med vandtrug skal truglængden være lige så lang som foreskrevet for fodertrug.
6. Bevægelige fodrings- og vandingstrug (cafeteria-system) er forbudt.
7. Det kunstige lys skal være således indrettet, at samme lysmængde tilstræbes for alle høner, og at der er tilstrækkeligt lys til inspektion af hønerne i hvert enkelt bur.
8. Ventilationen skal have en sådan kapacitet, at hønerne får tilstrækkelig frisk luft. Ventileringen må ikke give træk, og temperatur og luftfugtighed skal kunne holdes inden for et acceptabelt område.
9. Der skal være indrettet alarmsystem for hurtig indgriben ved funktionssvigt.

Anvendelse

1. Der må højst indsættes 6 høner pr. bur.
2. Ud over tilsyn i forbindelse med pasning af dyrene skal hver enkelt høne tilses mindst 1 gang i døgnet.
3. De tekniske installationer skal holdes i god stand og regelmæssigt tilses.

Godkendelse og tilsyn

1. Før et produktionsanlæg tages i brug eller væsentlige ændringer foretages, skal det være godkendt af kredsdyrlægen.

2. Ibrugværende anlæg skal tilses af kredsdyrlægen mindst 1 gang årligt.

Løbende overvejelse af bestemmelserne

Det pålægges Landsudvalget for Fjerkræ hvert år inden årets udgang at afgive indstilling til landbrugsministeriet om de for brug af bure til æglæggende høner opstillede regler og forskrifter og herunder tage hensyn til udviklingen inden for forskning og teknik.«

Herefter sendte justitsministeriet sagen til udtalelse hos følgende myndigheder og organisationer: landbrugsministeriet, veterinærinspektoratet, politimesterforeningen, landbrugsrådet, De samvirkende danske Landboforeninger, Danske Husmandsforeninger, Fjerkræbranchens Samarbejdsudvalg, Landsudvalget for Fjerkræ, Fjerkræeksportudvalget, Dansk Andels Ægexport, Dansk Erhvervsfjerkræ, Institut for Fjerkræsygdomme, Den danske Dyrlægeforening, Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark, Danske Dyreværn, Dyreværnsforeningen Svalen, Dyreværnsforeningen Freja, Foreningen til Værn for Værgeløse Dyr og Landsforeningen for Husdyrenes Vel.

De indkomne svar på høringen afspejlede forskellige holdninger til spørgsmålet, hvorfor det fandtes mest hensigtsmæssigt for at kunne foretage en afbalanceret vurdering af sagen at lade spørgsmålet indgå i arbejdet i den arbejdsgruppe, som justitsministeren i forvejen skulle nedsætte med henblik på at undersøge, hvorledes intensive produktionssystemer og staldd typer fungerer, når de anvendes i det praktiske landbrug. Arbejdsgruppen blev nedsat den 15. april 1977 med følgende kommissorium:

»Arbejdsgruppens opgave er at indsamle og analysere de erfaringer, som foreligger ved anvendelsen af intensive produktionssystemer i det praktiske landbrug inden for henholdsvis kvæg-, svine- og fjerkræsektoren med henblik på at skabe et så sagligt grundlag som muligt for justitsministeriets og andre implicerede myndigheders stillingtagen til de pågældende produktionssystemer, herunder til systemernes forhold til dyreværnsloven. I forbindelse hermed bør opmærksomheden være henledt på de europæiske bestræbelser for at etablere fællesregler for anvendelse af intensive systemer i husdyrproduktionen. Endvidere er det arbejdsgruppens opgave at tage stilling til forsvarligheden af anvendelsen af æglægningsbure, eventuelt i forbindelse med opstilling af særlige krav til disses størrelse og indretning. Det forudsættes, at opgaverne vedrørende fjerkræsektoren, herunder med-

behandlingen af spørgsmålet om æglægningsbure, fremskyndes mest muligt, og at udtalelse herom afgives forud for udtalelse om de øvrige spørgsmål.

Arbejdsgruppens formand er professor dr. med. vet. h.c. Aage Jepsen, og den består i øvrigt af tre professorer ved Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, formanden for Det veterinære Sundhedsråd, tre medlemmer udpeget af landbrugets organisationer, et medlem udpeget af Den danske Dyrlægeforening, et medlem udpeget af Danmarks jordbrugsvidenskabelige kandidatforbund og to medlemmer udpeget efter indstilling fra dyreværnsforeningerne.

Arbejdsgruppen afgav delbetænkning til justitsministeriet vedrørende intensive systemer for ægproduktion den 27. oktober 1977.

Delbetænkningen indeholder en beskrivelse af de tre hovedformer for ægproduktion, nemlig produktion på dybstrøelse, på hældende netgulv og i æglægningsbure (betænkningen s. 3-6). For så vidt angår burene til æglæggende høner oplyses det (s. 5-6), at de i forskellige udformninger har været kendt i årtier og i nogle lande har fundet betydelig anvendelse. De forekommer med bure i en etage (flatdeck) eller i flere etager (reolbure eller trappe-trinsbure). I alle systemerne består det enkelte bur af trådvæv, og bunden har en hældning på mellem 10 pct. og 12 pct., således at æggene kan trille ud af buret. Burets bundareal varierer fra fabrikat til fabrikat, således at der med fire høner bliver fra 348 til 600 cm² pr. høne. Fodringen er mekaniseret og vandingen sker enten ved vandrende, nipler eller små vandkopper.

Arbejdsgruppen har foretaget iagttagelser af de tre produktionsformer, dels på produktionsstederne, dels på fjerkræslagterierne (betænkningen s. 6-12). Iagttagelserne af adfærden har givet gruppen anledning til at fremhæve, at gulvareal pr. høne, burhøjden og gulvets udformning samt truglængden må anses som væsentlige forhold med hensyn til indretning og anvendelse af æglægningsbure (s. 10 f.n.).

Arbejdsgruppen har endvidere foretaget studier af dansk og udenlandsk litteratur om emnet og har fundet, at hvert af de tre produktionssystemer må anses for egnede til produktion af æg (betænkningen s. 24).

Endelig har arbejdsgruppen indhentet oplysninger fra udlandet vedrørende reglerne med hensyn til æglægningsbure og andre intensive driftsformer inden for fjerkræsektoren. Det fremgår heraf, at der ikke i de øvrige EF-lande som i Danmark er et

generelt forbud mod anvendelse af æglægningsbure.

I Tyskland er der efter det oplyste ingen begrænsninger i adgangen til at anvende æglægningsbure, men i en betænkning af 1974 anbefales det, at der foretages visse forbedringer af de anvendte systemer, samtidig med, at behovet for videre forskning på området understreges. Fra tysk side afventer man i øvrigt et initiativ på europæisk grundlag. I den forbindelse kan det oplyses, at der i Europarådsregi er undertegnet en konvention om beskyttelse af husdyr i landbruget (European Convention for the Protection of Animals kept for farming Purposes no 87 1976). Konventionen er undertegnet, men endnu ikke ratificeret af Danmark. Konventionen indeholder i art. 4 en bestemmelse om, at den bevægelsesfrihed, der er passende for et dyr under hensyn til dyrearten og i overensstemmelse med praktisk og videnskabelig erfaring, ikke må begrænses på en sådan måde, at dyret udsættes for unødvendig lidelse eller skade. Konventionen forventes på et senere tidspunkt suppleret med detaljbestemmelser om fjerkræhold. En henvendelse fra den tyske forbundsregering til kommissionen i EF i sommeren 1975 med forslag om at forelægge spørgsmålet om harmonisering af dyrebekyttelsesforskrifter vedrørende intensive husdyrproduktionssystemer for Rådet er efter det oplyste besvaret med, at spørgsmålet må afvente de igangværende bestræbelser på at opnå, at Det europæiske Fællesskab kan tiltræde den ovenfor omtalte Europarådskonvention under ét. Det fremgår endvidere af arbejdsgruppens betænkning (s. 25), at Tyskland foreløbig som vejledende regler har opstillet en række mindstekrav til fjerkræhold, som skal ses som en virkeliggørelse af forslagene i den tyske betænkning, og som for burdrifts vedkommende indebærer en skærpelse i forhold til nugældende praksis.

I Holland, Belgien, Luxembourg, Irland og Italien gælder der ingen specielle regler for burhøns. Det samme er tilfældet i Frankrig, hvor man dog i lovgivningen har fornøden bemyndigelse til at fastsætte sådanne regler. I Storbritannien gælder der som vejledende regler, at der skal være 1.000 cm² gulvfladeareal i bure beregnet til 1 høne, 600 cm² pr. høne i bure beregnet til 2 høner og mellem 480 og 500 cm² pr. høne i bure beregnet til 3 eller flere høner, og at truglængden i alle tilfælde skal være mindst 10,2 cm pr. høne.

For så vidt angår Sverige er der senest i oktober 1974 med hjemmel i § 2 i dyreværnsloven som ændret ved LS 1973:23 fastsat vejledende regler.

Reglerne er som følger:

Antal etager:	Højst 3.
Burets højde:	Mindst 38 cm.
Antal høner pr. bur:	Højst 6, fortrinsvis højst 4.
<i>Cm² pr. høne:</i>	
1 høne pr. bur:	Mindst 1.000 cm ² .
2 høner pr. bur:	Mindst 600 cm ² pr. dyr.
3-6 høner pr. bur:	Mindst 480 cm ² pr. dyr
Truglængde:	Mindst 12 cm pr. dyr.
Gulvhældning:	Højst 15 pct.
Vanding:	Mindst 2 nipler eller kopper skal være til- gængelige fra hvert bur.

Arbejdsgruppen konkluderer ensstemmigt at en samlet bedømmelse af de i forbindelse med arbejdsgruppens undersøgelser og litteraturstudier påviste forhold ikke giver tilstrækkelig begrundelse for principiel forkastelse af nogen af de tre produktionssystemer for æglæggende høns – men derimod nok begrundelse for i henhold til dyreværnslovens grundprincip og i lyset af vor nuværende indsigt at rette opmærksomheden mod visse forhold ved bursystemers udformning og praksis, som bør tages op til ændring. Arbejdsgruppen indstiller, at der som forudsætning for en eventuel ophævelse af forbudet opstilles normer for en række forhold, der har forbindelse med bursystemernes indretning og anvendelse.

Med hensyn til spørgsmålet om *administratio- nen af de fremtidige vilkår for anvendelse af æglæg- ningsbure* indeholder delbetænkningen s. 32-33 følgende indstillinger:

1) Nogle af arbejdsgruppens medlemmer finder, at det må bero på nærmere juridisk administrativ overvejelse, om der er behov for at styrke de nuværende muligheder for at føre tilsyn med overholdelsen af reglerne. Disse medlemmer finder dog, at en form for offentlig godkendelse, forinden et opstillet bursystem bliver taget i brug, er ønskeligt.

2) 3 medlemmer mener, at fastsættelse af normer for indretningen og anvendelsen af bursystemer nødvendiggør etablering af et offentligt tilsyn. Disse medlemmer er professor H. C. Adler, der er formand for Det veterinære Sundhedsråd, professorerne P. Schambye og Ole Aalund, der er udpeget som medlemmer efter indstilling af dyreværnsforeningerne.

3) Atter andre medlemmer vil lægge hovedvægten på en autorisationsordning, hvorefter der sker

offentlig godkendelse af det færdigmonterede system inden ibrugtagning kombineret med en pligt for brugerne til at gennemgå et kursus inden ibrugtagningen. Disse finder, at det nuværende tilsyn ifølge dyreværnsloven er tilstrækkeligt.

Spørgsmålet om, hvorvidt forbudet mod anvendelse af æglægningsbure bør opretholdes har endvidere været genstand for behandling i folketinget i folketingsåret 1976/77.

Landbrugsministeren svarede den 16. marts 1977 på foranledning af et spørgsmål fra folketingsmedlem Askjær Jørgensen (spørgsmål nr. 26) bl. a. ved at henvise til, at justitsministeriet overvejede at lade spørgsmålet om opretholdelse af forbudet mod anvendelse af æglægningsbure indgå i kommissoriet for den ovenfor nævnte arbejdsgruppe (Folketingstidende 1976-77 sp. 731-33).

Endvidere blev der den 29. marts 1977 af Fremskridtspartiet fremsat et forslag til ændring af dyreværnsloven, således at forbudet mod anvendelse af æglægningsbure blev ophævet (F. 148 blad nr. 230. Fortryk af Folketingstidende 1976-77 1. samling sp. 1674 og 1677).

Forslaget blev efter 1. behandling (FT sp. 5120-28) henvist til Folketingets retsudvalg. Lovforslaget faldt imidlertid bort som følge af folketingsårets udgang i juni 1977.

Det foreliggende forslag til ændring af dyreværnsloven er udarbejdet på grundlag af delbetænkningen om æglægningsbure efter forhandling mellem justitsministeriet og landbrugsministeriet. Det er tillagt afgørende vægt, at arbejdsgruppen på den ene side ikke finder tilstrækkelig begrundelse for en principiel forkastelse af produktion i æglægningsbure, men at arbejdsgruppen på den anden side indstiller, at der som forudsætning for en ophævelse af forbudet må opstilles normer for en række forhold, der har forbindelse med bursystemets indretning og anvendelse.

Den foreslåede ordning indeholder et krav om, at æglægningsbure kun må anvendes med tilladelse fra veterinærdirektoratet i hvert enkelt tilfælde. Der gives endvidere justitsministeriet bemyndigelse til at fastsætte, hvilke vilkår der skal stilles for disse tilladelser, og hvilke krav der i øvrigt skal opfyldes med hensyn til dyrenes pleje.

Med hensyn til vilkårene for tilladelsen er der ikke i delbetænkningen om æglægningsbure givet nærmere anvisninger. Det veterinære Sundhedsråd har imidlertid i en udtalelse af 27. april 1978 anført, at Rådet fortsat er enig i, at de regler, der er nævnt i Sundhedsrådets udtalelse af 20. oktober 1976 må finde anvendelse. Som følge heraf finder justitsministeriet efter forhandling med landbrugs- lovforlaget).

ministeriet, at den nævnte udtalelse fra Det veterinære Sundhedsråd af 20. oktober 1976 indtil videre må være grundlaget for de regler, som af dyreværnsmæssige hensyn bør gælde med hensyn til indretning og anvendelse af æglægningsbure. Da de bure, der i øjeblikket findes på markedet, efter det oplyste har en lidt mindre højde og en lidt større gulvhældning end forudsat i Sundhedsrådets udtalelse, har justitsministeriet efter forhandling med landbrugsministeriet fundet, at der i en overgangsperiode bør være mulighed for, at veterinærdirektoratet kan tillade anvendelsen af sådanne bure. På længere sigt må det anses som en mulighed, at erfaringerne, der vil blive høstet i forbindelse med anvendelse af æglægningsbure her i landet, og det internationale arbejde, der foregår på området, vil kunne give anledning til ændringer med hensyn til vilkårene for anvendelse af æglægningsbure.

Det fremgår af lovforslaget, at buranlægget ikke må anvendes, før tilladelse foreligger. Det vil endvidere administrativt blive fastsat, at veterinærdirektoratet skal foretage en besigtigelse af anlægget, inden tilladelse meddeles.

Som tidligere angivet er der ikke i arbejdsgruppens delbetænkning nogen samlet konklusion med hensyn til, om der er behov for et løbende tilsyn. Det er heller ikke således, at et flertal i arbejdsgruppen finder, at der er et sådant behov, ligesom der heller ikke af et flertal peges på en bestemt tilsynsform, hvis et løbende tilsyn måtte anses for ønskeligt.

Dertil kommer, at det kan være u hensigtsmæssigt at løse tilsynsspørgsmålet separat med hensyn til hønsektoren i betragtning af, at arbejdsgruppen fortsætter sit arbejde med kvæg- og svinesektoren, hvor spørgsmålet om tilsyn kan tænkes rejst på tilsvarende måde.

På denne baggrund indeholder forslaget ikke nogen ordning med fast periodisk tilsyn.

Dersom vilkårene for en tilladelse ikke overholdes, eller reglerne for dyrenes pasning og pleje i øvrigt overtrædes, vil den ansvarlige kunne straffes med bøde eller hæfte. Der vil endvidere i særlige tilfælde være mulighed for en tilbagekaldelse af tilladelsen.

Som følge af, at Det veterinære Sundhedsråd i udtalelse af 27. april 1978 endvidere bemærker, at der efter rådets vurdering endvidere er påvist et behov for i lighed med anvendelsen af æglægningsbure at fastsætte regler for indretning og drift og tilsyn også i forbindelse med andre intensive systemer for ægproduktion, specielt for så vidt angår netgulvsystemet, er der i forslaget til § 4 a i

stk. 3 givet justitsministeren en sådan bemyndigelse.

Lovforslaget vil påføre det offentlige en merudgift som følge af, at man i veterinærdirektoratet må have ekstra personale til behandlingen af ansøgninger om tilladelse til at anvende æglægningsbure og til at foretage besigtigelse af hvert enkelt anlæg i forbindelse hermed.

Den samlede merudgift anslås til ikke over 350.000 kr. årligt.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Reglen indeholder ophævelse af totalforbudet mod anvendelse af æglægningsbure i den gældende dyreværnslovs § 3, nr. 7.

Til nr. 2

§ 4 a. Bestemmelsen indeholder kravet om, at æglægningsbure kun må anvendes med tilladelse fra veterinærdirektoratet. Tilladelsen meddeles for 5 år ad gangen. I bestemmelsens andet stykke gives der bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler dels om vilkårene for tilladelse, dels om dyrenes pasning og pleje. Der henvises i øvrigt til forslagets almindelige bemærkninger.

§ 4 b. Uanset at tilbagekaldelse af tilladelsen i visse tilfælde formentlig også ville kunne finde sted uden udtrykkelig lovhjemmel, er det hensigtsmæssigt, at dette spørgsmål reguleres i loven. Den adfærd, der skal kunne begrunde tilbagekaldelse, beskrives som »grov eller gentagen« overtrædelse af vilkårene for tilladelsen eller af reglerne om dyrenes pasning og pleje. Tilbagekaldelsesadgangen er ikke som i straffelovens bestemmelser om rettighedsfrakendelse knyttet til en betingelse om, at forholdet skal være strafbart, da der vil kunne være behov for af dyreværnsmæssige grunde straks administrativt at kunne standse virksomheden, uden at et strafbart forhold forinden er fastslået.

§ 4 c. Veterinærdirektoratets afgørelser med hensyn til ansøgninger om tilladelse til at anvende æglægningsbure eller med hensyn til tilbagekaldelse af en sådan tilladelse kan efter forslaget ikke påklages administrativt. Begrundelsen herfor er, at veterinærdirektoratet er i besiddelse af en særlig sagkyndighed med hensyn til dette område, der overvejende er af veterinær art. Dersom der skulle

opstå særlige problemer af dyreværns­mæssig art, har veterinærdirektoratet mulighed for at indhente en udtalelse fra Det veterinære Sundhedsråd. På denne baggrund synes det ikke hensigtsmæssigt at give en klageadgang til justitsministeren, der ikke er i besiddelse af en tilsvarende sagkundskab og derfor nødvendigvis måtte støtte sig til veterinærdirektoratets sagkyndige vurdering. Justitsministeren har imidlertid kompetencen med hensyn til at fastsætte de generelle regler om vilkårene for tilladelserne og dyrenes pasning og pleje, jfr. bemærkningerne ovenfor til § 4 a, stk. 2.

Til nr. 3

Det foreslås, at der til § 18, stk. 2, i dyreværnsloven føjes: »På samme måde straffes den, der overtræder et vilkår for en tilladelse«.

Straffebestemmelsen i § 18, stk. 2, i loven vil herefter give mulighed for straf af bøde eller hæfte ved overtrædelse af forslagets § 4 a, stk. 1, ved at anvende æglægningsbure uden tilladelse eller ved

overtrædelse af et vilkår for en tilladelse.

Overtrædelse af de administrative forskrifter, som justitsministeren vil udstede i medfør af forslagets § 4 a, stk. 2, vil ligeledes være strafbart efter § 18, stk. 2.

I tilknytning til spørgsmålet om straf i forbindelse med anvendelsen af æglægningsbure kan det tilføjes, at den strengere bestemmelse i lovens § 18, stk. 1, fortsat vil finde anvendelse, hvis forholdet har karakter af dyrplageri.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 1979. Som følge af, at der må påregnes at medgå en vis tid med behandlingen af ansøgningerne om tilladelse, foreslås det endvidere, at strafansvaret for anvendelse af æglægningsbure i overgangsperioden fra lovens ikrafttrædelse til den 1. oktober 1979 ikke indtræder, når ansøgning om tilladelse er indgivet inden den 1. juli 1979.